

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet
basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende
de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het
onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen.
 - Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit ontwerp van decreet bevat bepalingen die uitvoering geven aan de conceptnota “ieder kind taalheld”.

Het zijn bepalingen die een aantal bestaande niveau- en themadecreten over onderwijs aanvullen of wijzigen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld

De maatregelen in dit decreet betreffen de beleidsvelden:

Kleuter- en leerplichtonderwijs

Ondersteuning van het onderwijsveld

Beleidsdoelstellingen

In uitvoering van de conceptnota “ieder kind taalheld” die op 4 juli 2025 door de Vlaamse Regering is goedgekeurd neemt dit decreet een aantal maatregelen die inzetten op de preventie en remediëring van taalachterstand in het basisonderwijs, de versterking van het Nederlands in het secundair onderwijs en de professionalisering.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025/462 van 10 november 2025.

Het JOKER-advies op de memorie van toelichting werd aangevraagd op 24 november 2025.

Het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen werd principieel goedgekeurd op de zitting van de Vlaamse Regering van 5 december 2025 (VR 2025 0512 DOC.1153-1, VR 2025 0512 DOC.1153-2, VR 2025 0512 DOC.1153-3) met het oog op de adviesaanvraag bij de SERV en de VLOR en met het oog op de onderhandelingen met de sociale partners.

De VLOR bracht op 15 januari 2026 een advies uit. Bij de artikelsgewijze toelichting wordt ingegaan op dit advies.

De SERV zag op 22 december 2025 af van advisering over het decreet Taalhelden omwille van de beperkte directe sociaaleconomische inslag.

De onderhandelingen met de verschillende sociale partners, afgerond op 20 januari 2026, hebben geleid tot protocol nr. 281 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergadering van sectorcomité x, onderwijs (Vlaamse Gemeenschap), comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, afdeling 2, onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap" en overkoepelend onderhandelingscomité vrij gesubsidieerd onderwijs (20 januari 2025).

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Hierna volgt een overzicht van de aanpassingen aan het voorontwerp van decreet en bijbehorende memorie van toelichting, ten opzichte van de versie goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 5 december 2025.

- De teksten werden verder aangepast conform wetgevingstechniek.
- In artikel 9 werd het woord scholengemeenschappen geschrapt. Dit is niet nodig voor de berekening.

- In artikel 18 wordt de recentste verdeling van de middelen tussen het basis- en secundair onderwijs wat betreft de middelen voor het taaloffensief toegevoegd aan de middelen voor nascholing. Het betreft een beperkte verschuiving tussen beide niveaus op basis van de laatste data.
- Binnen de huidige berekening van de aanvullende lestijden voor anderstalige nieuwkomers worden er lestijden in de open end toegekend op basis van de 5/6 jarige anderstalige nieuwkomers. Dit gaat omgerekend om 9,6 mio euro. De lestijden voor de taalheldklassen worden echter pas toegekend vanaf de leeftijd van 7 jaar. Om deze verschuivingen in de open end voor de 5/6 jarigen te compenseren worden volgende maatregelen genomen:

1° De middelen voor de gesloten end voor de voorinstructie daalt met 9,6 mio euro. De bedragen in het artikel worden aangepast.

2° Er wordt in artikel 9 een open end voor de voorinstructie voorzien op basis van de kleuters en leerlingen lager onderwijs jonger dan 7 jaar die beantwoorden aan de leerlingkenmerken (thuis taal, opleiding moeder, schooltoeslag). Deze open end bedraagt eveneens 9,6 mio euro.

Om daarnaast ook de verhouding tussen de middelen in de open end en in de gesloten end gelijk te houden vindt er binnen de taalhelden een verschuiving plaats van de open end naar de gesloten end. Dit eveneens voor een bedrag van 9,6 mio. Dit leidt tot volgende aanpassingen:

1° De coëfficiënten in de open end opgenomen in paragraaf 2 van het ontworpen artikel 139vicies bis (artikel 15) dalen van 1,5 naar 1,2 en van 0,68 naar 0,4.

2° Het aantal lestijden gesloten end opgenomen in paragraaf 3 van hetzelfde artikel stijgt van 4.970 lestijden naar 8.849 lestijden.

Ten gevolge het VLOR advies werd de memorie van toelichting aangevuld m.b.t. volgend punt C. totstandkomingsprocedure en volgende artikelen 4, 9, 13, 15 en 17. Het betreft een reactie op het VLOR-advies m.b.t.:

- De KOALA-screening.
- Het werkingsbudget toegekend voor remediëring Nederlands voor kinderen jonger dan 7 jaar en ouder dan 7 jaar.
- De taalheldklas.

Ten gevolge de onderhandelingen met de sociale partners werd de formulering van artikel 13 aangepast conform de definitie van anderstalige nieuwkomers m.b.t. het niet beheersten van de onderwijstaal. Er wordt een nieuw artikel 10 toegevoegd dat afspraken maken over de aanwending van de lestijden voor de taalheldklassen toevoegt bij de bevoegdheden van de scholengemeenschappen.

In het kader van het VLOR-advies en de onderhandelingen kunnen volgende verduidelijkingen gegeven worden:

De resultaten van het OBPWO 24.01 'Taalsterk aan de start! Taalscreening en taalintegratietrajecten in het kleuteronderwijs en het eerste leerjaar' zullen in overweging genomen worden bij mogelijke verdere beleidsontwikkeling rond de KOALA-screening.

In de gesprekken met de sociale partners rond het loopbaanpact zal ook onderzocht worden op welke manier structureel tijd en ruimte gemaakt kan worden om professionalisering op te nemen in de opdracht van elke leraar.

Het werkingsbudget voor taaloffensief wordt nog toegekend in begrotingsjaar 2026. Deze middelen worden vanaf 2027 toegekend via de middelen voor nascholing. Er is dus geen periode dat deze middelen niet toegekend worden.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen wijziging inzake budgettaire impact ten opzichte van de eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet 5 december 2025.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid in zake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van decreet heeft geen directe weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van decreet zal voor advies voorgelegd worden aan de Raad van State (zie punt 5).

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen en de bijhorende memorie van toelichting;
2. de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs te gelasten om over het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen een advies in te winnen bij de Raad van State met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State (30 dagen);
3. de Vlaamse minister, bevoegd voor het Onderwijs, te machtigen om onder voorbehoud van het advies van de Raad van State, de aannahme door het Vlaams Parlement, de bekrachtiging en afkondiging door de Vlaamse Regering en de publicatie in het Belgisch Staatsblad, de onderwijsactoren te informeren over de bepalingen in dit voorontwerp van decreet.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

- Advies VLOR
- Advies SERV
- Protocol onderhandelingen